

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 1 FEBRUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13833

Ing. Wilhelm Dragutin, Novi Bečej, Jugoslavija.

Uredjaj za tajnu radiotelefoniju.

Prijava od 22 novembra 1935.

Važi od 1 jula 1937.

Kao što je opšte poznato, jedan postupak za obavljanje tajnih radiotelefon-
skih razgovora je to da u toku emisije
stalno i sinkronično menjamo frekvenciju
elektromagnetskih talasa, kako u emisio-
noj stanici tako i u prijemniku.

Ovaj se postupak može izvoditi na
razne načine, a predmet ovog pronalaska
je poboljšanje dosadašnjih uređaja za me-
njanje frekvencije odnosno talasne dužine.

Kod ovog pronalaska upotrebljavaju
se u emisionoj stanici i u prijemniku spe-
cijalno udešeni aparati prema sledećem
opisu:

I. Emisiona stanica, slika 1.

Ovde se ima upotrebiti jedna kratko-
talasna emisiona stanica A koja odgovara
sledećim zahtevima:

1) Udešavanje talasne dužine obavlja
se sa jednim dugmetom a pomoću okretaja
poluge E_1 , koja je pričvršćena na zajedni-
čkoj osovini okretnih kondenzatora.

2) Početni položaj poluge E_1 treba da
odgovara jednoj određenoj talasnoj du-
žini λ_0 .

3) Ako polugu E_1 okretamo prema da-
tom uglu α_1 , onda ovom kretanju mora da
odgovara određena talasna dužina λ_1 . U
aparatu montiran je jedan motor M_1
koji okreće fazonsku ploču K_1 oko oso-
vine T_1 , a pomoću odgovarajuće transmi-
sije. Okretaj fazonske ploče je jednoličan i
stalan. Pero R_1 pritisne slobodan kraj po-
luge E_1 na fazonsku ploču, usled čega po-
luga, a ujedno i kondenzator emisione sta-
nice obavljaju alternativno kretanje. Us-
led toga će se i talasna dužina emitiranih
elektromagnetskih valova periodično me-
njati. Zakon promene talasne dužine zavi-

siće se od sledećih faktora:

1) Od broja okretaja fazonske plo-
če K_1 ;

2) Od oblika i veličine fazonske plo-
če K_1 ;

3) Od dužine poluge E_1 .

II. Prijemna stanica, slika 2.

Ovde se ima upotrebiti jedna kratko-
talasna prijemna stanica B, koja odgovara
sledećim uslovima:

1) Udešavanje talasne dužine obavlja
se i ovde sa jednim dugmetom a pomoću
okretaja poluge E_2 , koja je pričvršćena
na zajedničkoj osovini okretnih kondenza-
tora C_2 .

2) Početni položaj poluge E_2 odgovara
istoj talasnoj dužini λ_0 , kao kod emisi-
one stanice.

3) Ako polugu E_2 okrećemo prema
istom datom uglu α_1 , kako je to označeno
kod emisijone stanice, onda ovom okretaju
mora da odgovara ista talasna dužina λ
kao kod emisione stanice.

Prijemna stanica biće snabdevena sa
tačnom kopijom onoga mehanizma, koji je
opisan kod emisijone stanice. Ovaj se sa-
stoji iz sledećih delova: Motor M_2 , koji o-
kreće fazonsku ploču K_2 oko osovine T_2 , a
pomoću slične transmisije. Okretaj fazon-
ske ploče K_2 je sinkroničan, jednoličan i
stalan, tako da tačno odgovara okretanju
fazonske ploče K_1 koja je montirana u
emisionoj stanici. Veličina i oblik fazonske
ploče K_2 identičan je sa K_1 u emisionoj
stanici.

Pero R_2 pritisne slobodan kraj poluge
 E_2 na fazonsku ploču K_2 , usled čega polu-
ga, a ujedno i okretni kondenzatori obav-
ljaju alternativno kretanje. Zbog toga će se

i talasna dužina elektromagnetskih valova, lika primljenih od strane prijemne stanice, periodično menjati.

Zakon promene primljene talasne dužine zavisice od sledećih faktora:

- 1) Od broja okretaja fazonske ploče K_2 ;
- 2) Od oblika i veličine fazonske ploče K_2 ;
- 3) Od dužine poluge E_2 .

Dejstvo aparata.

Pošto se fazonske ploče K_1 i K_2 okretaju sinkronično, veličina i oblik istih je identičan, i pšto dužina poluga E_1 i E_2 je ista, dakle sleduje, da zakon promene talasne dužine u emisijonoj i prijemnoj stanici je isti.

Usled toga prijemnik može uvek primiti talase, koje su emitirane iz emisione stanice sa promenljivom dužinom. Emisija, čija se talasna dužina stalno menja, ne može se primiti pomoću prijemnika, koji radi sa jednom stalnom talasnom dužinom. Isto tako ne može primiti takvu emisiju prijemnik, čija se talasna dužina stalno menja, ali ne prema istom zakonu.

Aparati se mogu urediti na takav način, što se fazonske ploče mogu izmeniti. Na slici 3 naznačeni su razni oblici fazonskih ploča. Broj mogućih oblika fazonskih ploča je beskrajan.

Prilikom upotrebe potrebno je, da emisiona i prijemna stanica budu snabdevene fazonskom pločom iste veličine i istog ob-

Sinkronizaciju okretaja treba ostvariti sa opšte poznatim metodama.

Upotreba aparata.

Gore opisanim aparatom mogu da se obavljaju tajni radiotelefonski razgovori tako da ni jedan prijemnik ne može slušati razgovor osim onog kojem je namenjen.

Tajnost se može još povisiti tako, da se fazonske ploče povremeno izmenjaju. Dakle ako slučajno prijemnik pada u ruke nenadležnih osoba, oni dalje ne mogu primiti vesti, jer nemaju potrebnu fazonsku ploču.

Patentni zahtev:

Uredaj za obavljanje tajnih radiotelefonskih razgovora, prenos kojih se obavlja na kratkim elektromagnetskim talasima, čija se dužina stalno menja periodično i sinkronično u emisijonoj i prijemnoj stanici prema unapred određenom zakonu, naznačen time, što se mehanizmi za menjanje talasne dužine, montirani i u emisijonoj i u prijemnoj stanici, sastoje iz jednakih po veličini i obliku poluga i fazonskih ploča, čije jednolično i sinhrono okretanje služi za okretanje kondenzatora prijemnika odnosno emisijone stanice, pri čem su ploče tako izvedene da se mogu u obema stanicama povremeno menjati.

Fig. 1.

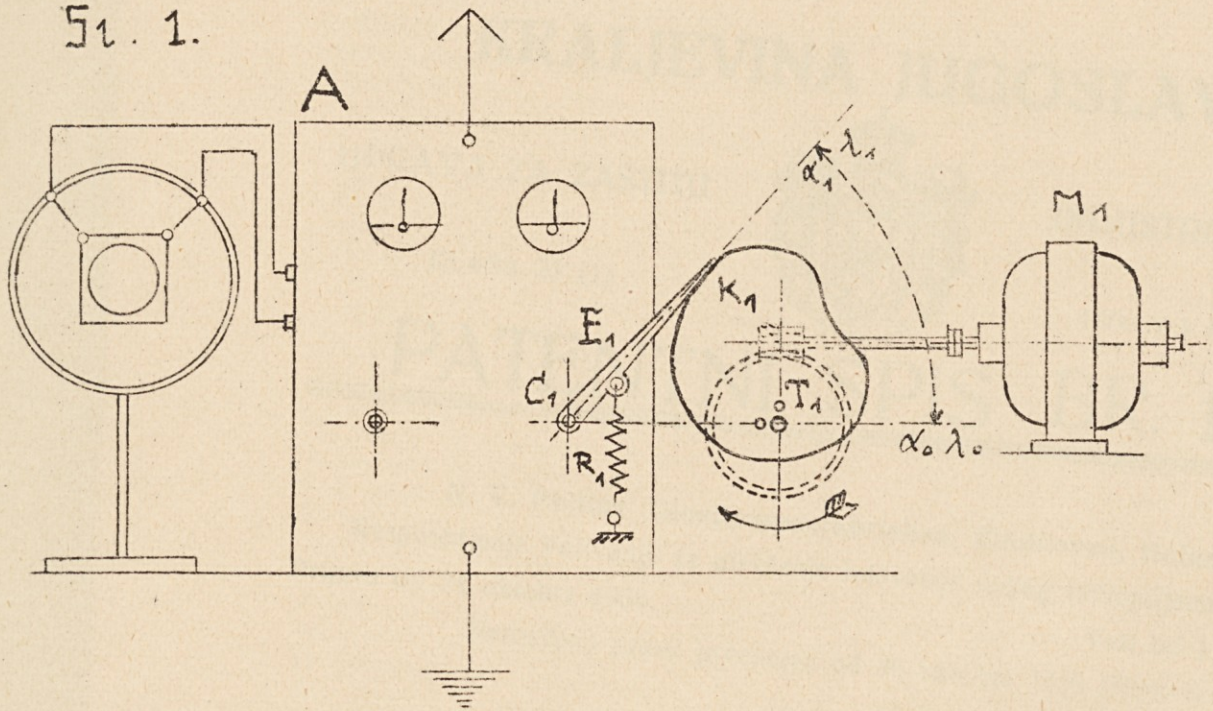

Fig. 2.

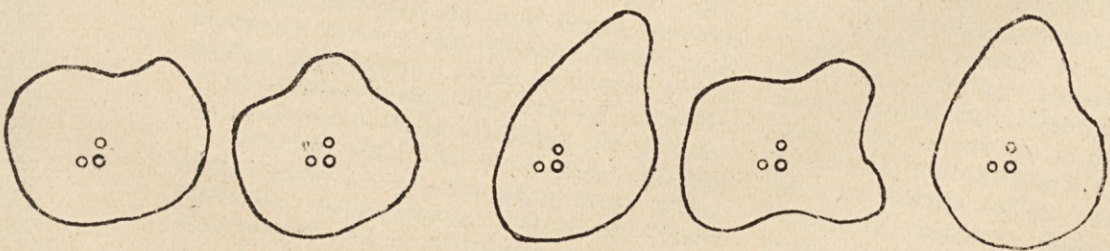
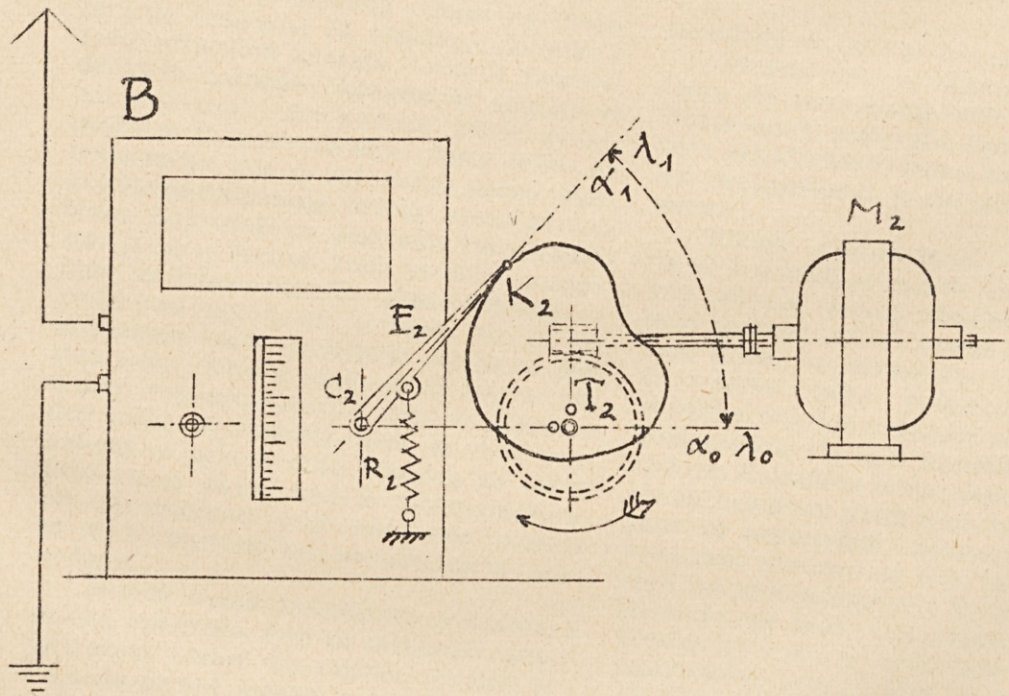

Fig. 3.

